

fælde vilde give noget fyldigere — om end mindre sikker og overskuelig — Oplysning end de nu brugelige Præmisser. Men Højesteret er ingen Læreanstalt, og den mulige Tydeliggørelse af Dommene, som kunde opnaas, kan jeg ikke tillægge en saadan Betydning, at dette kunde opveje de Ulemper og Farer, som den offentlige Voteringsmaade medfører.

Jeg er derfor vedblivende af den Mening, som er udtalt i Højesterets omtænkte Betænkning, til hvilken jeg i det hele kan henholde mig.

Jeg skal endnu bemærke, at den paatænkte Forandring paa Grund af den deraf følgende langsommere Behandling af Sagerne næppe kunde gennemføres uden betydelige Bekostninger til Udvidelse af Dommer- og Justitskontorpersonale. De nuværende Voteringer varer meget hyppig flere Timer; Raadslagning kan ikke paaregnes at blive meget kortere; naar hertil kommer en selv noget forkortet Votering, drejer det sig i Aarets Løb om en betydelig Tid.

Med Hensyn til Forholdene i Norges Højesteret, kan til det i Højesteretsbetænkningen anførte føjes følgende. Antallet af de skriftlig paadømte Sager, i hvilke egentlig offentlig Votering ikke finder Sted, var i Forhold til de mundtlig paadømte i alt Fald i Løbet af 1922—24 (jeg har kun Oplysninger vedrørende disse 3 Aar) stigende og andrager i 1923 og 1924 henholdsvis 138 og 134 mod mundtlig paadømte 154 og 152 Sager. Af de for Retten i Aaret 1924 foreliggende 1 764 Sager (det anførte drejer sig alene om borgerlige Sager) blev i alt kun 286 paadømt, saaledes at Antallet af de til 1925 overførte Sager, idet 249 bortfaldt, var 1 229. I den danske Højesteret blev efter Opgivende fra Justitskontoret i Kalenderaaret 1924 paadømt 198 borgerlige Sager, hvoraf efter skriftlig Votering 27; 190 Sager overførtes til 1925. Den danske Højesteret paadømte altsaa 198 Sager, medens den norske Højesterets 2 Afdelinger paadømte i alt 286 Sager.

Antallet af Dommere i den norske Højesteret er efter den seneste Udvidelse i 1925 i alt 23, hvoraf 15 er udnævnt som Embedsmænd, medens Resten er ekstraordinære, som beskikkes indtil videre; disse ekstraordinære findes endda dels som mere faste og dels som mere midlertidige Assessorer, og foruden disse ekstraordinære Assessorer tages endda „ekstraordinære Assessorer i egentlig Forstand“ til Dels forhenværende Højesteretsassessorer. I Norge er man paa det rene med, at denne Ordning er mangelfuld, og det ligger nær, at de forskellige Kategorier af ekstraordinære Assessorer i paakommende Tilfælde vanskelig kan hævde nogen Uafhængighed overfor Regeringen.

I Danmark, hvor det i Retsplejelovens § 44 er fastsat, at midlertidig Beskikelse til Højesteretsdommer ikke kan ske, kunde en saadan Ordning næppe tænkes. Man maatte rimeligvis gribe til det andet Middel, som ogsaa er anvendt i Norge, at dele Retten i Afdelinger, hvilket jeg vilde beklage. Jeg tror, at den Agtelse, Højesterets Domme nyder, meget skyldes den Omstændighed, at saa mange Dommere (regelmæssigt 9) deltager i Paadømmelsen, at Sagen ses fra saa mange Synspunkter, og saa mange Temperamenter og Livsanskuelser brydes under Voteringen. Indskrænkning i de Voterendes Tal vilde efter min Mening være et Tilbageskridt. Under Hensyn til, at der i Landsretterne voterer 3 Dommere, forekommer 7 Voterende i Højesteret mig det mindste Tal, som burde vælges; hvis man valgte 5, vilde 3 Højesteretsdommere kunne forandre 3 Landsdommeres Afgørelse. Naar Appelretter i England er besat med 3 Dommere, maa det erindres, at det der er Enkeltdommeres Afgørelser, som appelleres. Men til det anførte kommer det meget væsentlige, at ved Delingen opløses Højesterets Enhed, og det vil volde Vanskeligheder, som vel ikke er uoverstigelige, men som det dog er en Fordel at undgaa, at paase Ensartetheden af de flere Afdelingers Afgørelse.